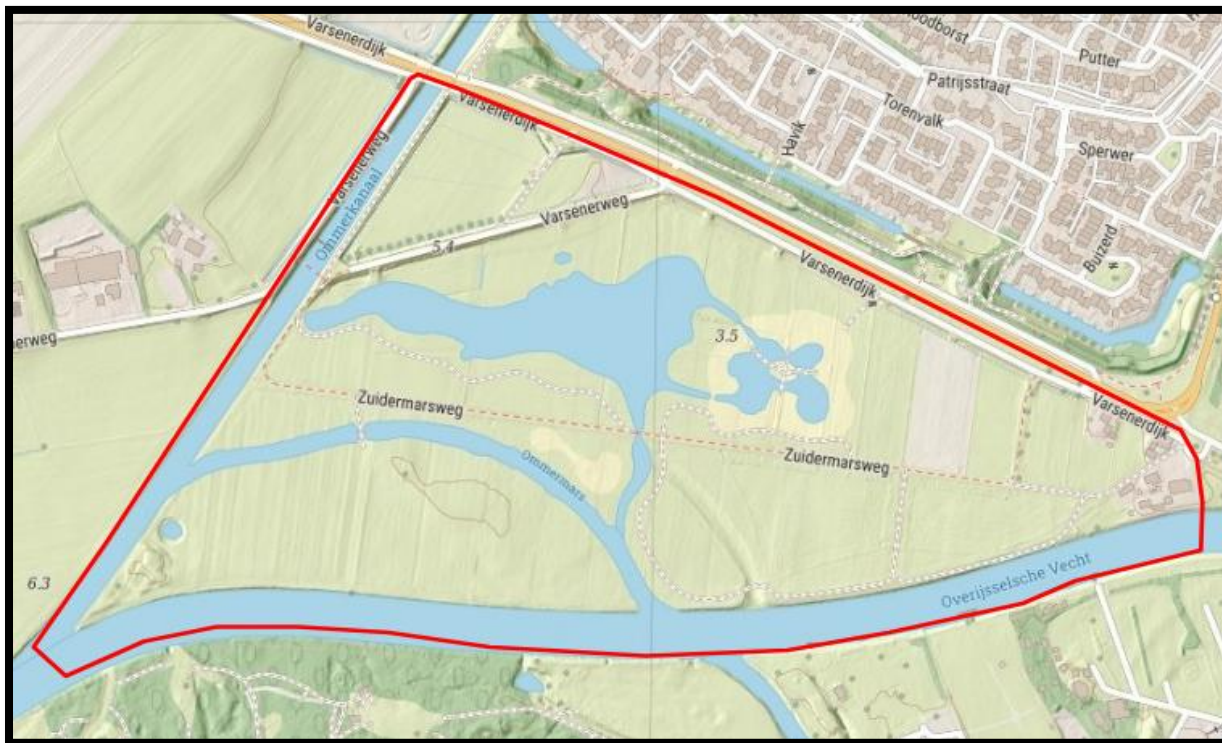

BMP OMMERMARS 2024

Henk Hupkes

Ligging gebied met inventarisatiegrens.

Het gebied ligt aan de rand van de Ommer woonwijk “de Dante” en is ingeklemd tussen de Vecht, de Varsenerdijk en het Ommerkanaal.

Het geïnventariseerde gebied is 40 ha groot, het omvat het eigendom van het Staatsbosbeheer (zuidelijk deel) en St. Landgoed Heidehof (noordelijk deel). De enkele particuliere percelen aan de oostkant, incl. de bebouwing, maar ook de aanliggende oevers van de Vecht en het Ommerkanaal zijn meegenomen. (zie afb.) Het gebied is een uitloop van de wijk “de Dante”.

In dit natuur-, recreatiegebied is het beheer gericht op de instandhouding en de uitbreiding van de biodiversiteit in het Vechtdal. Het recreatieve medegebruik van het relatief klein gebied heeft uiteraard invloed op de aanwezigheid en de voortplanting van vogelsoorten, denk aan de bodembroeders.

Gebiedsbeschrijving.

Het is een kleinschalig geaccidenteerd terrein met veel verschillende terreintypen: “div. graslandtypen, akker, open water, rivierduintjes, ruigtestrookjes, enkele solitaire bomen, steil wandjes, jonge aanplant en allerlei overgangen”. Naast de diversiteit, werkt vooral het water als een magneet voor de vogels gedurende een groot deel van het jaar. Het beheer is in hoofdzaak begrazing door schapen en maaien. Bovendien wordt er heel veel werk verzet door de actieve vrijwilligers groep. Voor de herinrichting was het een agrarisch gebied met gras- en bouwland en aan de zuidwestkant nog een relict met rivierduintjes.

Met het **Broedvogel Monitoring Project (BMP)** brengen we ontwikkelingen van de aantallen en de verspreiding van onze broedvogels in kaart. **Meerdere tellingen van territoriale broedvogels in vast omliggende gebieden uitvoeren, volgens een vaste methode.** Bij deze monitoring is standaardisatie cruciaal. Bij het BMP wordt een telgebied meerdere keren in het broedseizoen bezocht en wordt elke waarneming van een potentiële broedvogel van een speciale broedcode voorzien. Zoals: Zingend, baltsen, alarmerend, transport nestmateriaal/nestbouw, afleidingsgedrag, nest, eieren of jongen, transport voedsel of ontlasting of voedsel.

Na afloop van het veldwerk wordt het aantal territoria bepaald via een combinatie ('clustering') van alle verzamelde waarnemingen.

Dat gebeurt volgens vaste regels en (bij voorkeur) via de zogenaamde autocluster routine, zodat ook dit onderdeel is gestandaardiseerd. (Sovon)

De monitoring is uitgevoerd met de app. "Avimap van Sovon",

De waarnemingen worden in het veld ingevoerd in een Smartphone. Dat zijn met name allerlei territoriale gedragingen, waarbij de zang bij de meeste soorten leidend is.

Na het broedseizoen worden alle gegevens in de p.c. in Avimap app. geclusterd en daaruit volgt het aantal territoria per soort. Uitsluitende waarnemingen, datumgrenzen en fusie-afstanden spelen hierbij een rol. Er wordt dus niet naar nesten gezocht en een aangegeven territoria zegt niets over de broedresultaten. De resultaten gaan naar Sovon.

Het is mijn voornemen om gedurende langere periode de vogelstand in de Ommermars te volgen.
en na een langere reeks eventueel conclusies te trekken.

Ommermars		Henk	Hupkes
Soort	2022	2023	2024
Boerenzwaluw	1	2	1
Bosrietzanger	7	7	11
Ekster	1	0	0
Fuut	0	2	2
Gaai	0	1	0
Geelgors	3	3	1
Gele Kwikstaart	0	2	2
Grasmus	9	7	6
Graspieper	1	2	2
Grauwe Gans	2	4	2
Groenling	0	1	0
Grote Canadese Gans	1	0	1
Heggenmus	1	1	0
Holenduif	0	0	1
Houtduif	0	3	2
Huisemus	6	11	7
Kievit	7	7	7
Kleine Karekiet	0	1	5
Kleine Plevier	4	3	6
Kneu	1	1	1
Knobbelzwaan	0	2	0
Koolmees	2	4	2
Meerkoet	6	8	6
Merel	2	2	4
Nijlgans	1	1	1
Oeverzwaluw	1	2	0
Pimpelmees	1	2	2
Putter	2	5	4
Rietgors	0	0	1
Roodborsttapuit	0	2	2
Scholekster	1	2	2
Soepeend	1	1	1
Spreeuw	0	1	0
Tijftjaf	3	2	0
Tuinfluiters	0	1	1
Vink	3	3	1
Waterhoen	2	5	4
Wilde Eend	5	8	5
Witte Kwikstaart	6	4	2
Zwartkop	1	0	0

Waarneming .nl

Enkele geregistreerde waarnemingen

in de "Ommermars" 2024

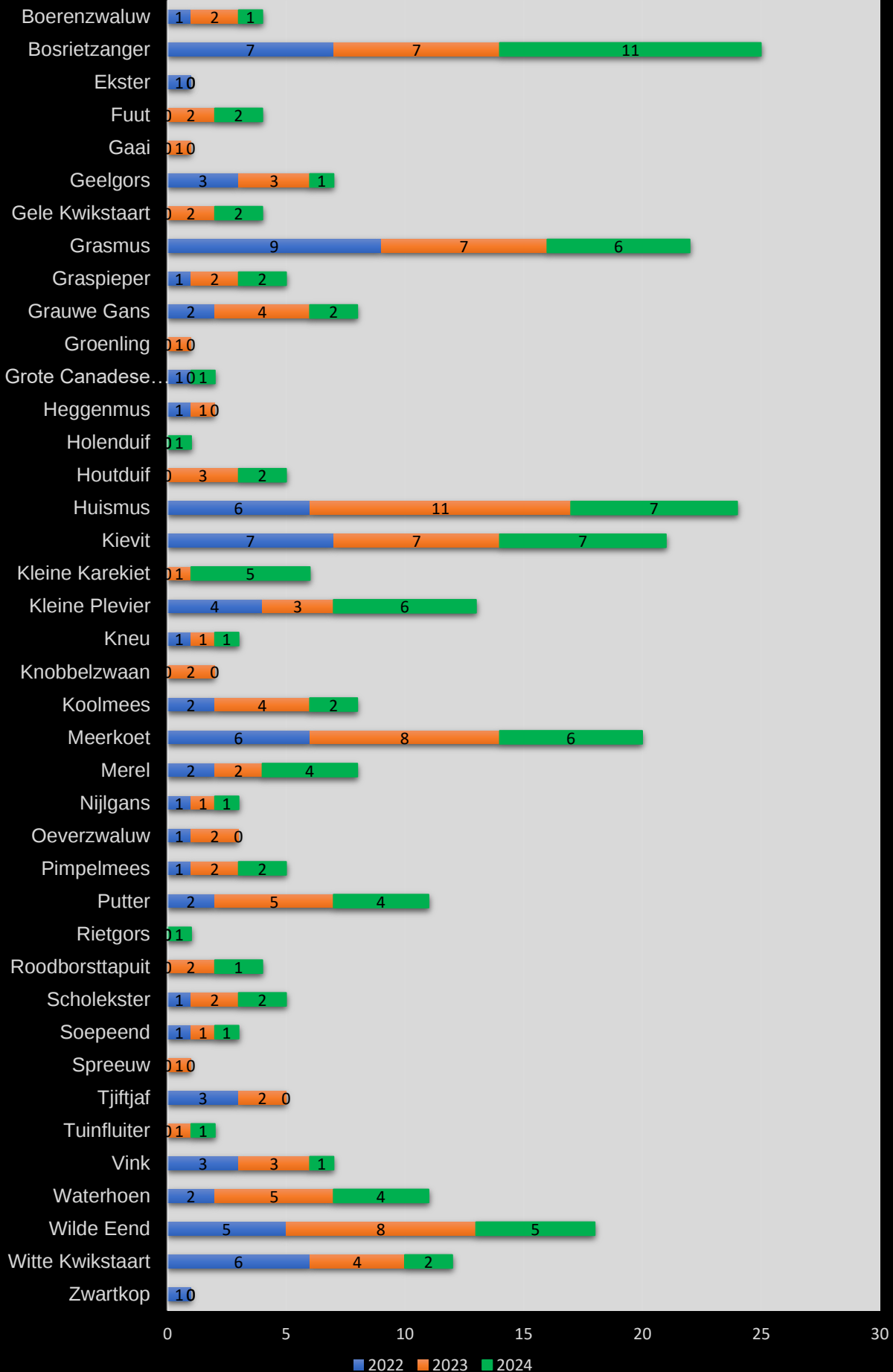

Aalscholver	20	Henk Ruiter	Meerkoet	44	H.H
Aalscholver	16	H.Hupkes	Nijlgans	10	H.H
Beflijster	1	H.H	Nijlgans	6	H.H
Beflijster	5	Henk Ruiter	Oeverloper	7	H.H
Blauwe Reiger	4	H.H	Ooievaar	20	H.H
Buizerd	3	H.H	Ooievaar	36 ovl	H.H
Fuut	1	H.H	Ooievaar	20	Marcel Treffers
Gele Kwikstaart	2	Martijn Bunschoek	Parkgans	3	H.H
Gele Kwikstaart	1	Benno van den Hoek	Pontische Meeuw	1	Martijn Bunschoek
Graspieper	40	H.H	Putter	12	H.H
Grauwe Gans	450	H.H	Raaf -	1 ovl	H.H
Grote Canadese Gans	44	H.H	Roodborsttapuit	2	H.H
Grote Gele Kwikstaart	1	Martijn Bunschoek	Roodborsttapuit	1	Henk Ruiter
Grote Zaagbek	4 ovl	H.H	Slechtvalk	1	H.H
Grote Zaagbek	2	H.H	Slobeend	12	H.H
Holenduif	250	H.H	Smient	21	H.H
Houtduif	25	H.H	Sperwer	1	Henk Ruiter
Huiszwaluw	8	H.H	Sperwer	1	H.H
IJsvogel	2	Benno van den Hoek	Stormmeeuw	3	H.H
Indische Gans	1	H.H	Tapuit	1	Martijn Bunschoek
Kauw	20	H.H	Tapuit	1	H.H
Kerkuil (dood)	1	Henk Ruiter	Torenvalk	1	H.H
Kievit	270	H.H	Tureluur	1	H.H
Kleine Karekiet	1	H.H	Veldleeuwrik	1	H.H
Kleine Mantelmeeuw	5	H.H	Visarend	1	Joop van Ardenne
Kleine Plevier	6	Harry Wolf	Visdief	1	Henk Ruiter
Kleine Plevier	5	Martijn Bunschoek	Visdief	2	H.H
Kleine Plevier	3	Henk Ruiter	Visdief	1	H.H
Kleine Zwaan	1 ovl	H.H	Watersnip	1	H.H
Kokmeeuw	300	H.H	Wilde Eend	80	H.H
Kolgans	7	H.H	Witte Kwikstaart	8	Bert Haamberg
Krakeend	124	H.H	Zilvermeeuw	1	H.H
Kramsvogel	1	H.H	Zwarte Specht -	1 ovl	H.H
Kuifeend	5	H.H			
Lepelaar	2	H.H			
Lepelaar	1	H.H			

Enkele waarnemingen uit Waarneming.nl (2024) uitgelicht.

Het zou mooi zijn als nog meer vogellaars hun waarnemingen in zouden voeren in waarneming.nl

Ommermars BMP 2022-2023-2024

Tapuiten verbleven enkele dagen voor het kunstnest, maar helaas zijn ze toch doorgetrokken.

Nog maar 1 paar Geelgors

2 territoria Gele kwikstaart.

2 territoria graspieper

Holenduiven foerageren massaal op de rogge-akkerkruidenakker.

Grasmus

Evenals de bosrietzanger broedt deze soort vooral in de ruigtes aan de randen van de Vecht en het Ommerkanaal.

Bosrietzanger.

Voor deze laat aankomende soort was het een goed jaar met 11 territoria.

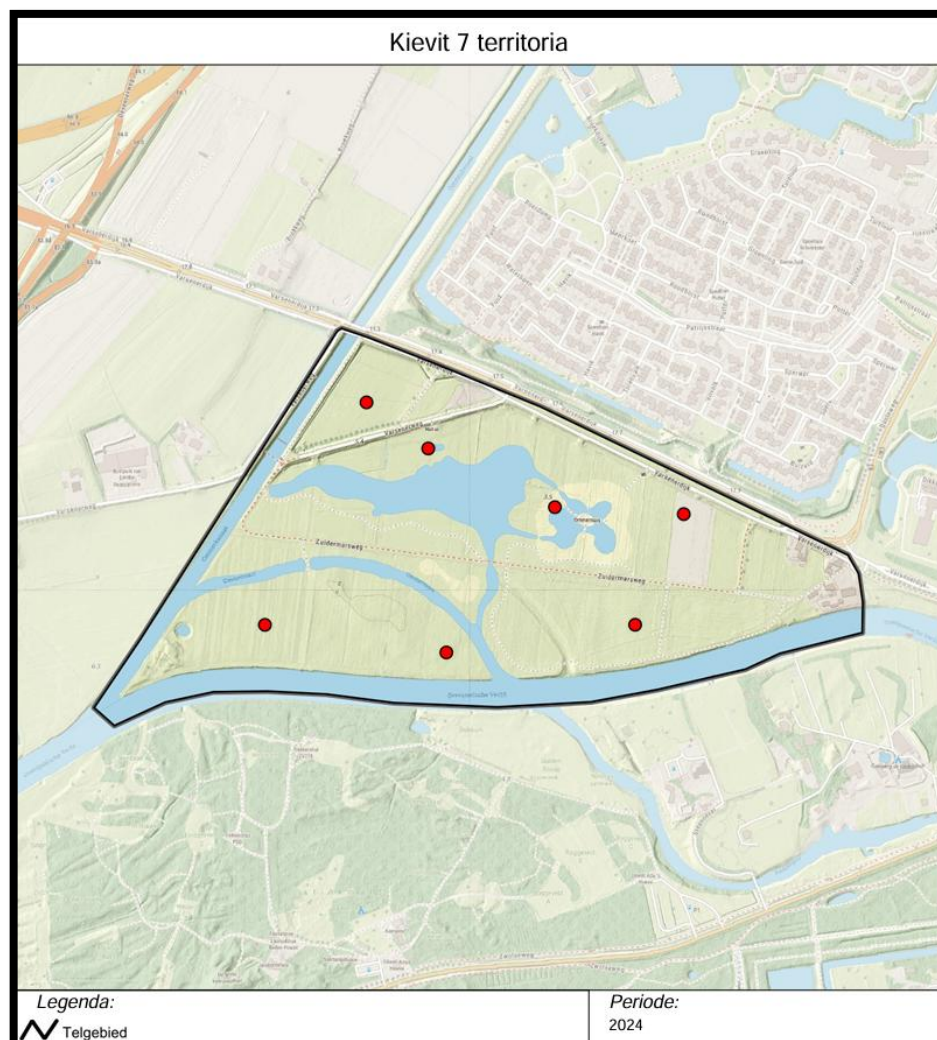
Isvogel broedvogel omgeving.
Vooral op rustige tijdstippen vaak waar te nemen.

De putter heeft zich de laatste jaren spectaculair uitgebreid in oostelijke richting.
Profiteert o.a. van natuurontwikkelingsgebieden.

Het aantal van 7 broedparen is de afgelopen jaren vrij stabiel.
Alhoewel het broedsucces niet hoog is komen er wel jongen groot.

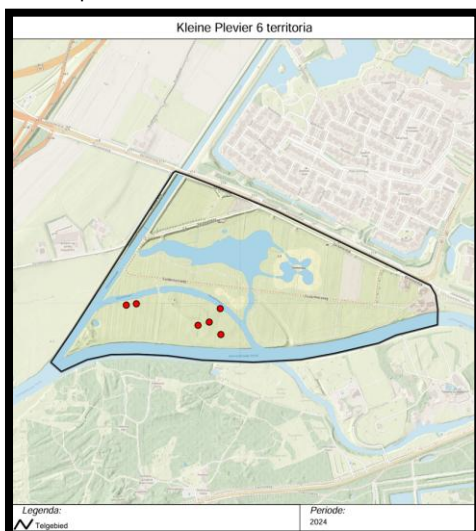
Soortkaart van de kievit

Bijna het hele jaar rond zijn er kieviten te zien in de Ommermars
In de najaar regelmatig aantallen boven 200 ex.

Kleine plevier.

De weergegeven stippen zijn veelal niet de nestlocaties,
maar geven door clustering het territorium aan.

Kleine plevier
Voor deze pionier is het habitat nog steeds geschikt.

Oeverloper.
Van mei tot september aangetroffen, op 29 juli 7 ex.

Visdief, slechts enkele keren bij het vlot aangetroffen.

Aalscholver.
Na afloop van een vispartij, moet de veren gedroogd worden.

Hieronder het vertrouwde beeld in de speelnatuur.

Pontische meeuw.

Scholekster.
Heeft op het vlot gebroed, echter zonder resultaat.

Fuut, broedvogel in de het Ommerkanaal en de Vecht.

Krakeendpaar.

De krakeend is in Nederland een sterk toegenomen soort.

Afgelopen najaar/winter voor het eerst in grote getale aanwezig aan de oevers van de plassen en foeragerend op het grasland. In vlucht goed herkenbaar aan de witte spiegel.

Lepelaar.
In de vroege ochtend "in juni", regelmatig foeragerend aan te treffen.

Een blauwe reiger aan het begin van het broedseizoen met sierveren.
Fietsbrug Varsen.

De ooievaar is inmiddels een algemene broedvogel in het Vechtdal.
Het is maar goed dat er een puntdak op zit.
Wat zou het mooi zijn als die kleine zwart-witte vogel van de til gebruik zou maken!

Op 27 juli telde ik 36 ooievaars in en rond de Ommermars, zich opmakend voor de trek.

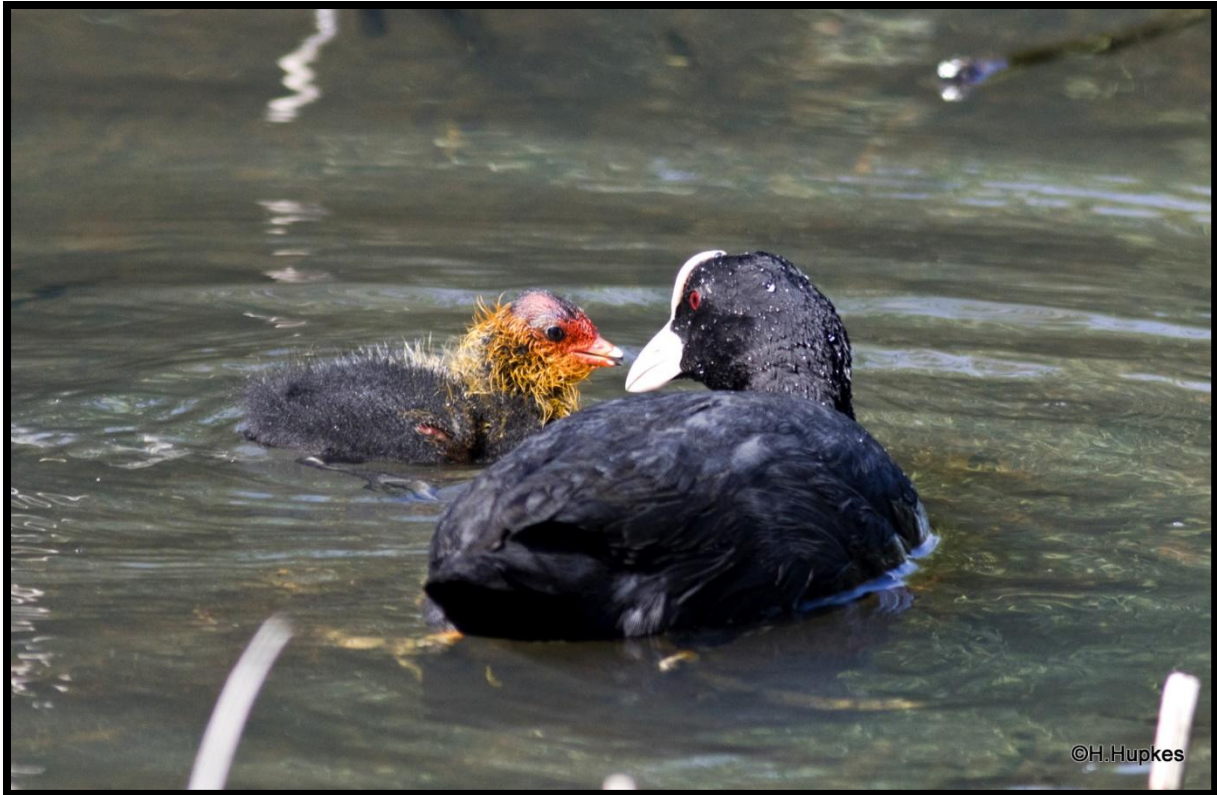
Grauwe gans.

De meest opvallendste en luidruchtigste is de grauwe gans.

Het aantal broedparen is lastig te bepalen. In mei verbleven er zeker 10 paren met pullen, het grootste deel zullen in de omgeving gebroed hebben en naar de Ommermars zijn getrokken, waren ze zich veiling wanen.

Meerdere honderden gebruiken het gebied om te rusten, te drinken en te overnachten, veelal elders wordt gefoerageerd.

Meerkoet met pull.

Grote canadese gans met pull.

Buizerd heeft muis geslagen.

Er is een flinke populatie hazen in de Ommermars. Tijdens de rammeltijd telde ik op 13 april 12 ex. Al eist het hardrijdende verkeer op de Varsenerdijk de nodige tol.

Henk Hupkes

Vrijwilliger Natuur en Milieu "de Vechtstreek"
en vrijwilliger Staatsbosbeheer.

Foto's Henk Hupkes